

Příloha P.215

kapitoly 15 textové části odůvodnění

[Pokračování odůvodnění]

Pořizovatel nepopírá, že v rámci zpracování nadměrného množství obdržených námitek a připomínek v rámci opakovaného veřejného projednání využil zabezpečeného nástroje umělé inteligence (AI). Tuto skutečnost pořizovatel transparentně uvedl v rámci obou konaných opakovaných veřejných projednání. Jak však pořizovatel zdůraznil, AI byla v rámci zpracování námitek a připomínek k upravenému návrhu MPP pro opakované veřejné projednání **využívána výlučně jako pomocný administrativní nástroj**, jehož funkce je srovnatelná s běžnými softwarovými nástroji (jako je fulltextové vyhledávání, textové editory nebo databázové systémy). Konkrétně šlo o:

- analýzu námitek a připomínek,
- evidenci a třídění námitek a připomínek,
- odhalování duplicitních námitek a připomínek,
- technickou asistenci při anonymizaci osobních údajů v publikovaných výstupech za účelem ochrany osobních údajů ve smyslu nařízení (EU) 2016/679 (GDPR).

AI naproti tomu **nebyla v žádné fázi procesu pořizování MPP využita k tomu**, aby:

- vytvářela právní závěry,
- navrhovala způsob vypořádání námitek či připomínek,
- formulovala odůvodnění rozhodnutí o námitkách,
- prováděla subsumpci, tj. aplikaci právních norem na konkrétní skutkový stav.

Veškeré výše uvedené činnosti, jež tvoří vlastní obsah rozhodovací a odůvodňovací pravomoci správního orgánu, provedly výlučně k tomu oprávněné a odborně způsobilé úřední osoby. Správní orgán tak zůstal v celém průběhu procesu „pánem řízení“ (*human-in-the-loop*). Odpovědnost za obsah vypořádání námitek a odůvodnění opatření obecné povahy nebyla jakkoliv přenesena na automatizovaný systém.

Takové využití nástroje AI koresponduje s relativně novým, ale v zásadě již ustáleným přístupem správní praxe, podle něhož je třeba důsledně rozlišovat mezi nástrojem (softwarem, systémem), jehož prostřednictvím správní orgán organizuje svoji práci, a výkonem veřejné moci jako takovým, jenž musí zůstat svěřen zákonem určeným osobám a orgánům. Použití textového editoru, databázového systému či pokročilého softwaru pro zpracování dokumentů nepředstavuje delegaci veřejné moci – a totéž platí pro využití AI v administrativní a technické roli.

Takové využití nástroje AI není v rozporu s právními předpisy ani ČR, ani unijními. Ustanovení § 52 a násl. stavebního zákona upravuje proces projednání návrhu územního plánu, podávání a vypořádání námitek a připomínek a vydání územního plánu formou opatření obecné povahy. Zákon přitom nestanoví, jakou technologii má pořizovatel při interním zpracování námitek a připomínek používat; stanoví výsledek, jehož má být dosaženo, a to řádné projednání, individualizované a přezkoumatelné vypořádání každé námítky a připomínky a vydání přezkoumatelného odůvodnění.

Z hlediska stavebního zákona je proto použití AI pro třídění, evidenci a technické zpracování podkladů zcela neutrální, neboť se nijak nedotýká zákonem stanovených požadavků na výsledek procesu. Rozhodující je, aby:

- každá námitka i připomínka byla reálně a individuálně posouzena příslušnou úřední osobou,
- každé vypořádání obsahuje individualizované odůvodnění vztahující se ke konkrétnímu podání,
- procesní práva všech dotčených osob nebyla jakkoliv dotčena.

Všechny námitky a připomínky k upravenému návrhu MPP byly v rámci návrhu rozhodnutí, resp. vyhodnocení vypořádány v souladu s výše uvedenými požadavky.

Přístup pořizovatele nebyl v rozporu ani se zásadami činnosti správních orgánů či požadavků kladených na rozhodnutí o námitkách a vyhodnocení připomínek správním řádem či judikaturou správních soudů.

Zásada zákonnosti zakotvená v § 2 odst. 1 správního řádu ukládá správnímu orgánu povinnost postupovat v souladu se zákonem a ostatními právními předpisy. Použití AI v pomocné a technické roli nepředstavuje samo o sobě výkon veřejné moci a nijak nemění kompetenci pořizovatele, určeného zastupitele ani zastupitelstva, procesní postup ani obsahové standardy vypořádání námitek a připomínek. Výkon veřejné moci zůstal po celou dobu svěřen oprávněným úředním osobám.

Pořizovatel naopak zastává názor, že využití AI pro technické zpracování velkého objemu podání napomáhá lepší orientaci ve spisovém materiálu, snižuje riziko přehlédnutí podání a přispívá tak k ochraně práv dotčených osob, čímž naplňuje smysl a účel zásady zákonnosti.

Nástroj AI byl také v popsané toliko pomocné roli použit v souladu s přímo použitelnými předpisy Evropské unie, a to konkrétně nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, o harmonizovaných pravidlech pro umělou inteligenci (AI Act), které je vystavěno na rizikovém přístupu. V daném případě v souladu s AI Act:

- použitá AI je nástrojem speciálně využívaným pro administrativní zpracování dokumentů se zabezpečeným ukládáním dat,
- AI nebyla použita k automatizovanému rozhodování o právech nebo povinnostech podatele ani jiných dotčených osob,
- v celém procesu byla zachována lidská kontrola a odpovědnost (*human oversight*), přičemž finální rozhodnutí o každé námitce provedla výlučně oprávněná úřední osoba.

Při využití AI nástroje byly splněny také veškeré požadavky nařízení (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (GDPR).

Využití umělé inteligence nepředstavovalo nový účel zpracování osobních údajů. Umělá inteligence byla využívána výhradně jako technický prostředek pro podporu již existující agendy vypořádání námitek a připomínek k MPP, realizované ve veřejném zájmu. Výstupy AI měly výhradně podpůrný a analytický charakter a sloužily jako podklad pro další odborné posouzení.

Osobní údaje obsažené v textu připomínek byly zpracovávány pouze v nezbytném rozsahu. Kde to povaha zpracování umožnila, byly identifikační údaje oddělovány od obsahové části podání, čímž je naplněna zásada minimalizace a ochrany osobních údajů již ve fázi návrhu systému. Využití umělé inteligence nepředstavovalo automatizované rozhodování ve smyslu čl. 22 GDPR. Data nebyla a nejsou předávána třetím stranám, nejsou veřejně přístupná a neopouštějí perimetr informačních systémů MHMP a jejich zabezpečení. Zpracováváné osobní údaje nejsou využívány k trénování jazykových modelů ani ke zlepšování modelů třetích stran. Zpracování dat probíhalo výhradně v rámci tenantu MHMP (tj. v rámci identity MHMP v cloudové službě společnosti Microsoft) a nebylo sdíleno s OpenAI ani jinými subjekty.

Výše popsaným podpůrným použitím nástroje AI stejně tak není v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu, který upravuje povinnost správního orgánu uplatňovat svou pravomoc pouze k těm účelům k nimž byla zákonem svěřena a v rozsahu, v jakém byla svěřena.

Ustanovení § 6 správního řádu zakotvuje požadavek, aby veřejná správa postupovala přiměřeně a hospodárně, bez zbytečné zátěže adresátů, při zachování zákonných mantinelů a práv účastníků. Využití AI pro třídění podání, vyhledávání duplicit a technickou přípravu podkladů zvyšuje efektivitu a přesnost práce s podklady a umožňuje soustředit odbornou lidskou kapacitu na meritorní posouzení námitek a připomínek, aniž by jakkoliv omezovalo práva dotčených osob. Takový postup je proto v plném souladu se zásadami hospodárnosti a přiměřenosti.

Pořizovatel si je samozřejmě vědom judikatury správních soudů, která vyžaduje, aby na rozhodnutí o námitkách (zejména v části odůvodnění) byly kladeny v zásadě stejné požadavky, jako na správní rozhodnutí dle § 68 správního řádu (např. rozsudek NSS ze dne 24.11.2010, č. j. 1 Ao 5/2010-169).

Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu stanoví, že odůvodnění rozhodnutí obsahovalo důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informaci o tom, jak se správní orgán vypořádal s námitkami účastníků. Jak rozhodnutí o námitkách, tak vyhodnocení připomínek tyto informace obsahují. Zdrojem úvah obsažených odůvodnění těchto dokumentů jsou výlučně odborné úvahy oprávněných úředních osob, nikoli výstupy automatizovaného systému. AI plnila roli nástroje popsaného výše; samotné odůvodnění a právní posouzení jsou výsledkem lidské rozhodovací činnosti. Obavy podatele ohledně přezkoumatelnosti a správnosti vypořádání jeho podání jsou tudíž liché.